

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Éves ár 10 — kr.
Féléves 5 — " "
Negyedéves 3 — " 50 "
Egy óra 1 — " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: KOHANYI GYULA.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Nagy hasabes petit sorozat 1 sr. Nagyobb terjedelmű 100 szövegű hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek (ol. Bélyeg-díj, mint den külön bejegyzéssel 30 kr.

Kezdek már.

Vártuk, tudtuk, hogy így lesz. Csak ezt a mohóságot nem vártuk. Biztosak voltunk benne, hogy a szocialista veszedelem kapóra jön majd nekik, hogy a salus reipublicae czégére alatt a polgári jogokat szép sorjába legyilkolják. De hogy ennyire nem tudtak várni, az meglepő. Legalább egy csöpp türelem volna bennük, egy csöpp tartózkodás, egy csöpp képmutatás, — ha nem szeméremből, hát legalább politikából. Nem, nem; belekóstoltak a reakcióba, s mint a tigris a vértől, mámorosak tőle.

Ó milyen nagy szolgálatot tett a kormánynak a derék Prónay Dezső báró! Ó, hogy várták azt a szót, a megszabandó igét! Vegre is liberális kormánynak s liberális pártnak, éppen az olyan kényelmetlen évfordulón, mint a márczius félszázados születésnapja, pokoli mód rosszul illenék nyíltan kikezdeni a márcziusi tizenkét pontokat. De föllál a csizmás kuruczvezér, s beleharap a sajtó szabadságba. A kormány vidáman dörzsöli a kezét. Szabad a vásár, hajrá, neki a negyvennyolcznak!

Ma Perczel, a híres Perczel kezdte meg a munkáját. A sajtószabadságot nyíltan még sem lehet megfojtani, azok a fránya újságok, még a leibjournalok is személyes kérdést csinálnak belőle. Ebben az ügyben, egyelőre, nem lehetett

egyebet tenni, mint «a negyvennyolc-
diki törvények keretén belül» egy kicsit
visszaállítani a cenzurát. De a gyüle-
kezési szabadság? ki az ördögnek van
kedve minálunk gyülekezni? Azért a
pár vidéki parasztért meg pesti suszter-
legényért, aki nem gyülekezheti agyon a
vasárnap délutánokat, azért ugyan nem
fáj senkinek a feje! Perczel Dezső ur
tehát minden tartózkodás nélkül elko-
bozhatja minálunk azt a polgári szabad-
ságot, mely szerle e világon az állam-
polgárok sarkalatos szabadságai közötté
tartozik; melyet forradalmak pecsételtek
meg vérrel és alkotmányok szentesítettek
királyi szóval. Csak ne érzelgünk! Hi-
degvér és tisztá gallér! Husz sor meg
egy aláírás, punctum. Akinek nem tet-
szik, az kihágást követ el, száz forintot
fizet és tizenöt napig ülhet. A négyü-
léseket ezentul a rendőrség fogja «enge-
délyezni», s azzal vége. Így rendeli Per-
czel Dezső az ő 706. elnöki számú
körrendeletében.

Ebben a rendeletben az a legneve-
zetesebb, hogy a «joggyakorlat»-ra hivat-
kozik. Az olvasónak megsughatjuk, hogy
mi volt eddig a joggyakorlat. A joggya-
korlat az volt, hogy éppen a szocialista
gyűléseket a vidéken eddig is kényük-
kedvük szerint engedélyezték, vagy nem
engedélyezték a szolgabírák s a főszo-
gabírák, s míg a földosztókat szabadon
hagyták grasszálni, a törvényes alapra

helyezkedő munkástelep szervezkedését
minden módon megakasztották. Csak
az ugynevezett polgári pártok gyűlései-
vel szemben éreztek némi megkötöttsé-
get, s a választók gyűléseit kénytelenek
voltak megtűrni. Ezekből a kötelekektől
szabadítja meg most őket Perczel ur,
ezt a kénytelenséget veszi le a vállukról.

Hogy a szocializmus ellen mit
használ a gyülekezési jog elkozbása, azt
megmutatta az eddigi »joggyakorlat« s
mutatják a szabolcsi s a szalmári ese-
mények. A belügyminiszter új rendelete
a szocializmus ellen egy grammal több
olyan orvosságot nem foglal magában,
a mivel már eddig is nem kuruzsolgat-
tak volna. Újságot csakis a politikai jo-
gokkal fölruházott társadalm számára
jelent; jelenti a pénzzel és csendőri
szuronyokkal amugy is meghamisított
választói szabadság még erősebb korlá-
tozását; jelenti azt, hogy az ellenzék
ezentul nemcsak a belügyminiszter s a
főispánok kegyelmétől függ majd, hanem
függ minden szolgabíró és rendőrkapi-
tány kényétől és szeszélyétől; jelenti
végső eredményben azt, hogy a ki a
kormány előtt nem kellemes, kihágást
követ el, melyért száz forintot fizethet
és tizenöt napig ülhet!

S ezek után még kutatják, hogy ki
az a lelketlen izgató, a ki Magyarorszá-
gon szocializmust csinál! Keresik, hogy
ki bontja meg az állam rendjét, ki rontja

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A tánczrend.

— Zola Emil legújabb rajza. —

Georgette csak nemrég került ki a nevelőtintézetből s a tánczterem sugárzó laugjai elkaprátztatták gyermeki szemét.

Kissé barna arca abban az aranyos visszfényben csillogott, mely a szicziiai nők tulajdona és éjsötét szemöldökei elfátyolozták tekintetnek az izzó hevét, a tánczteremben azonban még a bátortalan növeldei kisaszszony volt, a ki minden bókra a füle hegyéig pirult.

És a mint most szobája félhomályában, honnan sűrű függönyök zárták ki a téli nap sugarait, könnyű felalomban vankosata ide-oda forgolódott, a tegnapi bál est képei egymásba gomolyodva kóvályognak a fejében.

A székeken hanyagul szétszórva hever illatos bál öltözéke, ott egy fehér gázsoknyácska, emitt egy pár fehér selyemcipő, itt egy szellős öv. A pipere asztalon achát csészeben csillog egy fénylő ékszer és a tánczrend mellett egy hervadó virágokréta leheli ki utolsó illatát.

Egy napsugár lopózik keresztül a függönyökön és suran végig az alvó leányka arcán Felébred, álmosan pislog a szemével, jobb keze önkéntelen a tánczrend felé nyúl. — Gépiesen átlapozza a könyveket és a mint

lapot lap után elfordít és — mindegyiket ott találja a Károly nevet, — mintha valami nehéztelésefe olvasható le a kedves arczo násokról.

Mindig csak Károly unokatestvérem! Nagyon szép írása van, olyan gömbölyű egyenes betűk. A keze sohasem reszket, még akkor sem, ha az enyémét szorítja. Egy napon ő lesz a férjem. Minden bálon anélkül, hogy kérdene, veszi a tánczrendet és beírja magát az első tánczra. Kétségen kívül úgy látszik, hogy ez a férjek joga. Ez a jog nem tetszik nekem.

Álmosan néz maga elé.

— Egy férj, susogta, ez a szó megrémít. Károly úgy banik velem, mint egy iskolás lányval. Különbem nem is tudom, miért kell neki az én férjemnek lenni, én nem kértem rá és ő sem kért rá soha sem engedelmet tőlem.

Mikor még gyermekek voltunk s egymással játszottunk, emlékszem rá, hogy nagyon csintalan volt. Most nagyon illendemes, — szeretném, ha inkább nevetlen volna. Károly és mindig csak Károly! Mintha más az övé volnék. Meg fogom mondani, ne írja ide olyan nagy betűkkel a nevet. — Az sok helyet foglal el.

A könyvecske, melynek Károly ur már szintén alkalmatlannak látszott, unalmában becsukódott. Más lapok csabosan más neveket tüntettek föl.

— Lajos, susogta a kicsike. Komikus egy

ember. Odajött hozzám és felkért egy négyesre s eközben alig nézett rám. Aztán, amint a zene felhangzott, magával huzott a terem ellenkező sarkába egy magas széke nővel szemben, a ki folyvást kísérte őt a szemével. — Lajos időről-időre mosolygott rá s rólam annyira megfélekedett, hogy a virágokrétámat, melyet elejtettem, magam voltam kénytelen felvenni. Valahányszor a vis-à-vis hölgy ellebbent előtte, valamit sugott a fülébe. En odahallgattam, de semmit sem értettem. Talán a nővére volt. Oh nem! Megszorította a kezét és ha mellette állott, hasztalan hívta a zene hozzám, az ő tánczosnőjéhez vissza. Ugy állottam a helyemen, mint egy paszulykóró és minden figurát elrontottunk. Vajjon a neje lett volna? Oh, milyen ostoba vagyok! A neje? Károly sohasem csevegett velem táncz közben.

Georgette felig nyílt ajakkal ábrándozva nézett maga elé, mint a gyerek a ki ismeretlen játékszer előtt áll és kíváncsian bámulja. Gépiesen elkezdte az ágymennyezet bojait számlálni s jobb keze a tánczrenden nyugodott. Az apró fehér lapok suhogtak és mozogtak, bizonyosan tudták, ki volt a széke nő.

Georgette tovább lapozgatott. Ismét egy név tűnt fel neki.

— Ez a Róbert rossz ember. Sohasem hittem volna, hogy olyan elegans fehér mellénye es olyan fekete lelke lehessen valakinek. Egy rövid félóra alatt virágokkal, csillagokkal

le a tekintélyét, ki öli ki a hitet az intézményeiben!

Az ilyen miniszterek teszik azt, az ilyen rendeletek, az ilyen joggyakorlatok!

Persze, a Perczeleknek is igazuk van. Hol az a törvény, a mely megkötné a kezüket? Hol az az alkotmány, a mely korlátot szabna eléjük? A belügyminiszter mai rendelete csak folytatása két előbbi rendeletnek, egy 48-ikának s egy 68-ikának — s egyszerre csak tudatára jutunk, hogy Magyarországon egyike a legfontosabb polgári jogoknak, a gyülekezési szabadság, nincs törvénybe foglalva, csak két özönviz-előtti miniszteri rendelet szabályozza! S végig menve a soron, megdöbbenéssel látjuk, hogy a legfontosabb jogainkkal így vagyunk; hogy részben a sajtószabadság is, az egyesülési jog, mely egészben rendeletekben él csak nálunk; fenyegetjük az alkotmány-ellenes izgatóságot, s kitűnik, hogy törvény nem mondja meg, mi az államellenes izgatás, hogy egyszóval amik minden jogállamban alkotmányba foglalva a legfontosabb alaptörvények, minálunk egymást követő kormányok és miniszterek szeszélyének játéka.

Visszanézünk negyvennyolczba, s megérjük, hogy akkor négy hét alatt, titáni munka volt az alapozás is; tetővel, falakkal nem igen gondolhattak. Aztán husz év következett, rosszabb a halálnál. De most már harmincz esztendeje, hogy szabadok vagyunk; élünk, szaporodunk és terjeszkedünk a negyvennyolczas alkotmány házában, de kiépíteni nem jutott eszünkbe. Azóta a mi híres jogállamunkban hoztunk törvényt a miniszterek nyugdíjáról, viczi-

és ezer szép dologgal használt össze. Hizelegni éreztem magamnak, de nem tudtam, mit feleljek neki. Mikor visszavezetett helyemre, úgy tett, mintha nem tudna tőlem megválni. En egy ablakmelyedésbe húzódtam vissza s a függönyök, melyek mögöttem összecukódtak, eltakarták jelen voltak elől. Ekkor hallottam a mint nevetve elbeszélte egyik barátjának, hogy egy kis nővelde libával tánczolt, aki minden szóra lángvörös lett s lesütötte a szemét. Aztán a többi hölgyeket is kigunyolta. Végig hallgattam, de nem értem meg mindent. Nővelde liba! En voltam az! Avagy a barátom Teréz?

A tánczrend vigasztalón egy sereg keresztnevet sugott a fülebe, hogy bebizonyítsa neki, hogy Teréz volt az.

— Pálnak két szeméi vannak, Pál nem hazug és olyan edes szép szavakat mondott nekem.

— Igen, igen, ismételte Georgette Pálnak hü két szeméi vannak és Pál nem hazug!

— És mit szölsz Gyulához? kezdte a tánczrend újra: ő azt állítja, hogy te vagy a legjobb keringő tánczos a lányok közt: Es Lucien és Georges, meg Albert? Ók mind hájossal találják tégedet és kolduljak mosolyod alamizsnáit.

Georgette érezte, hogy a könyvecske ég az ujjai közt, be akarta csukni és nem volt bátoósága hozzá.

— Mert te voltál a bál királynője, susogta a kísértő neki a tánczrendből. A te tizenhat éves bájjaid elhalványították az irigységtől virágoktréd színeit. Oh, Georgette, te sok főt elcsavartál!

A fiatal lány pirulva hallgatta a csábító szavait.

nális vasutakról, halászatról es vadászatról, de a legnemesebb vad, az ember, még mindig exlex állapotban járkal a miniszter urak puskája előtt. Epp a minap mondta ki egy tárgyaló bíró azt a mély igazságot, hogy a kinek puskája van, szeret vele lövöldözni — nos, Perczel ur látja; hogy senki sem kapja meg a kezét, czélba veszi hát, a ki eléje kerül.

A szocializmusnak alig árt vele, de a magyar szabadságot máris sziven találta.

M. H.

BELFÖLD.

Rohonczy Gedeon kilépése. A képviselőház tegnapi ülésén Rohonczy Gedeon tudvalevőleg hosszabb beszédet mondott, a melyben élesen bírálta a kormány magatartását és kijelentette, hogy a miniszterek eljárását nem helyeseli. E beszédének következtetésképp tegnap irt leveleben értesítette a szabadelvű párt elnökét a szabadelvű pártból való kilépéséről, melynek eddig tagja volt. Levele így szól:

Nagyméltóságú báró Podmaniczky Frigyes urnak, mint a szabadelvű párt nagyerdemű elnökének.

Kegyelmes uram! E hónap 12-én és a mai napon a képviselőházban politikai meggyőződésomból kifolyólag oly hangon és oly irányban szólaltam fel, amelynek következtetését úgy a tisztelt szabadelvű párt, mint saját szempontomból bírálva és levonva, ama vélelemben vagyok, hogy a tisztelt pártnak tagja, e felszólalásaim következtében többé nem maradhatok. Előre kell azonban bocsátanom a következőket: Husz év óta vagyok a párt egyik szerény tagja, ez idő alatt az igaz és őszinte barátság főzött engem e párt igen sok tagjához, de sőt mondhatom, legbensőbb barátaimtól lettem kénytelen — de csakis politika szempontból érve — fájdalom, megválni.

De tovább megyek, kezdve e párt feje téged érve kegyelmes uram, úgy báró Bánffy

— Oh, gondolta el sóhajtvá. A bali ruhám egyik fodra leesett. Bizonyára kinevettek a fiatal urak. — Ezek a szabónok nagyon hanyagok!

Hát ő nem tánczolt veled? sugta neki a tánczrend.

— Kicsoda? kérde Georgette, egész a tarkójáig elpirulva.

— És a név, mely egy negyed óra óta szemem előtt repesett és amelynek betűit kis szive epedve betűzgette, végre az ajkára jött.

— Ödönt tegnap szomorunak láttam. Láttam, hogy a távolból néz reám. Miután nem mert hozzám közeledni, én mentem feléje. Így aztán kénytelen volt tánczra hívni.

— Ödön tetszik nekem, susogta a kis könyv.

Georgette még mélyebben elpiult.

— Tánczközben reszkette éreztem a kezét a kezemben. Amint láttam, hogy a virágaim tetszenek neki, adtam neki egy rózsát. Ebben csak nincsen semmi rossz.

— Ninc, nincs, Georgette. És mikor a virágot átvette, az ujjai közvetlen közelében voltak az ujjaidnak és egy kissé megcsókolt.

— Abban csak nincsen semmi rossz, ismételte Georgette.

— Oh persze nincs! Ellenkezőleg! Ödön pompás férj lenne.

— Pompás ember, susogta Georgette ábrándozva.

Hirtelen csikorgott az ajtó s a szobaleány lépett be.

A tánczrend gyorsan a vánkos alá surrant s elrejtőzött a hófehér csipkelodrok közt.

miniszterelnök, mint kormánytársai iránt, kivétel nélkül a legnagyobb tisztelettel adozom e perczen is, midőn e sorokat írom. Sőt őszinte köszönetemnek adom kifejezést azon kegyért és jóindulatért, amelylyel engem elhalmozni méltóztattatok. Részemről azonban e mai rendszert; fő eg ily válságos időben hazámra nézvn károsnak tartom — amelynek ti sem megalapítói, sem okai nem vagytok — de a sajátosagos idők következményei, kifolyásai lehetnek, amelylyel lehet, hogy a mai társadalmi felfogások, szokások miatt szakítani talan lehetlenség, de sőt kell hinnem, midőn ott egy laborá, látom a legjelesebb hazafisnak és legjelemesebb férfiaknak, hogy sokkal mélyebben ható, fontosabb politikai körülmények teszik szükségessé — illetőleg akadályozzák meg s teszik lehetetlenné — e rendszer megváltoztatását, megbuktatását. E tekintetben én saját fejem vagyok kénytelen követni ezen erzes és öntudat alól nem tudok kibontakozni és másképp cselekedni, ez az ezennel tisztelettel bejelentett kilépésemnek oka. Együttal már most, mint nem tagja a pártnak azon indiszkréciót, amelyet nem mint képviselő, hanem mint privát ember, ha elbiralok, bocsánatot kérve, maradok mindig hazafiai tisztelettel őszinte híved

Budapest, 1898 február 14-én

Rohonczy Gida.

Beszédében említette Rohonczy azt is, hogy ő ezer forintot kapott a kormánytól a választásra s hogy a kormánynak választási czelokra adott azok három millió forintot, akik czimeket és nemességet öhajoltak. — Most azt írják, hogy bizottság alakult a házban, amely feladatul tűzte ki annak, összeállítani teljes listáját azoknak, akik a Bánffy-kormány alatt kitüntetésben részesültek. E kitüntettéktől a bizottság becsületszó ra meg fogja kérdezni, mennyivel járult mind egyikük a kérdéses három millióhoz? A válaszokat aztán b-akariák mutatni a képviselőháznak. A néppárt értekezletén szóva tette Rohonczy nyilatkozatát s abban állapotott meg hogy tagjai, gróf Zichy János és Rakovszky Istvan a nemzeti párttal, gróf Zichy Aladar és Buzáth Ferencz pedig a függetlenség párttal lépjenek érintkezésbe és szólítsák föl a pártokat, hogy kellő módon és közös akaratjal tegyék szóva a képviselőházban Rohonczy Gedeonnak a kijelentését.

A rendőri állam felé. Perczel Dezső belügyminiszter megkezdte nagy akcióját a szocializmus megfékezésére. Áll pedig ez az akció abból, hogy a közszabadságból ismét le akar horzsolni egy darabot. Eddig ugyanis a népgyűlések tartását egyszerein be kellett jelenteni a közigazgatási hatóságnak, most pedig Perczel Dezső egy rendelettel bocsátott ki, a melynek értelmében 24 órával előbb engedélyt kell kérni a rendőrhatalaságtól a gyűlés megtartására. Hogy ez a miniszteri ukáz egy cseppet sem fogja megakadályozni a szocializmus propagandáját, az bizonyos, de az is bizonyos, hogy számtalan hivatalos erőszakoskodása ad majd okot akkor, mikor a kormány közegei pártpolitikai szempontból megakadályozzák a független ellenzéki polgárok összejöveteleit. A gyülekezési jogot törvényhozásilag kellene immar rendezni, amint számtalanszor hangsúlyoztuk is, nem pedig ilyen tördőzásokkal földözásokkal reparálgatni, melyek nemcsak nem segítenek, hanem meg inkább elmérgesítik a már meglevő veszedelmes állapotokat. A belügyminiszter ezen legújabb kihágás minysítő rendelete különben a következő:

Az 1849 apr. 28-án 216 szám alatt és 1868 évben 128 elv. szám alatt kiadott belügyminiszteri rendeletek, valamint az ezek alapján kifejlett joggyakorlat értelmében népgyűlések az illetékes I fokú hatóságnak legalább 24 órával előbb bejelentendők s csak ezen bejelentés folytán nyert engedély mellett tarthatók meg. Hogy ezen tilalomnak érvény legyen szereshető, népgyűlésnek szabályszerű bejelentés és engedély nélkül való rendezése, az azon való részvételt, valamint a hatóság által feloszlott népgyűlésnek folytatását az 1879 XL. törvényeczik 1 § a alapján ezennel kihágásnak minősítem s annak elkövetőire 15

napig terjedhető elzárást és 100 forintig terjedhető pénzbüntetést állapított meg. — Erről a törvényhatóságot tudomás, mihez tartás és további intézkedés végett értesitem. Budapest, 1898. évi február 13-án. Perczel s. k.

A katolikus autonomia. A hatolikus autonomia huszonhetes bizottsága kedden d. e. 10 órakor ülést tartott a főrendiház üléstermében. Az ülésen gróf Szapáry Gyula elnökölte. S a p h y Gyula bizottsági tag önálló indítványt terjesztett elő, hogy küldessék ki egy kilencztagú bizottság az új autonomiai szervezet munkálatának elkészítése végett, mely azután az autonómia váratkozó elabórátumát a 27-es bizottság elé terjesztené. Timon Akos előbb általános vitát kívánt, a mely irányításul szolgáljon a majdan kiküldendő szűkebb bizottságnak. Hasonló fölfogásban volt Ugron Gábor is. Ellenben gróf Apponyi Albert fölsőlegesen jelezte az előzetes vitát, a mely megkötné a kezét a szűkebb körű bizottságnak. Azt kívánta, hogy küldessék ki a kilencztagú bizottság, az készítsen munkálátot s terjeszse a nagy bizottság elé. Akkor lesz az ideje vitakozni az albizottság véleményéről. Apponyi fölfogást támogatta Samassa József egri érsek s még többen. A bizottság végre túlyomó többséggel Apponyi fölfogásának értelmében határozott. Ezután megválasztották a kilencztagú bizottságot, a kik a következők: Egyháziak: Hornig Károly veszprémi püspök, Rajner Lipót esztergemi kanonok és Vajda Ödön zirczi apát; világiak: gróf Apponyi Albert, gróf Szapáry Gyula, gróf Zichy Nándor, dr. Günther Antal, Pásztyéyi Jenő és Hóványi Gyula. A kilencztagú albizottság azonnal meg is alakult, elnöké gróf Szapáry Gyulát és jegyzővé Hóványi Gyulát választván s holnap d. e. 9 órakor tartja első ülését.

Kapkodás fűhöz-fához.

Miniszteri körrendelet.

Debreczen, febr. 17.

A munkás zavargások, vagy ha tetszik, a szocializmus napról-napra felelmesebb arányokat ölt. A hosszú időközön keresztül felhalmozódott keserűség az ország különböző részeiben már már nagy arányú kitörésekre készül. Van-e rá ok? Bizonyára van. Ok nélkül a világon nem történik semmi.

Kormányunk közgazdasági, igazságügyi, adóügyi politikája, a közigazgatás lelketlen bürokratizmusa, a jogok kiterjesztésétől irtózó hatalmas vaksága, a merkantilisták bűnös dedelgetése mind egy-egy ok az elégtelenség táplálására.

A kormány kapkod fűhöz-fához. A csendőr szurony, katoná puska tehát nem panacea? Most a hatóságokra, a társadalomra apellál a földmívelési miniszter — segítsenek, ha tudnak a bajok leküzdésében neki.

Legujabban a földmívelésügyi miniszter következő körrendeletet adott ki:

A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló 1898. II. t.-cz. ellen a szocialista agitáció, egyrészt a törvény rendelkezéseinek nyilvánvaló elferdítésével, másfelől a munkások szempontjából igen nagy jelentőségű rendelkezések elhallgatásával, a mezőgazdasági munkások közt igen széles körben igyekezett az ellenszenvet felkölteni. Kétségtelen ugyan, hogy a törvény életbe lépte után, akkor, amidőn annak páratlanul igazságos és humánus rendelkezései alkalmazását a gyakorlatban látni fogják a munkások, általában meg fognak győződni arról, hogy ez a törvény a jogviszonyok szabályozása által nekik az eddigi helyzethez képest mennyi előnyt s mily védelmet biztosít, — amde mert ezen időig a munkások a bűjtőgatók tanácsára a szerződés kötésről való tartózkodás által vagy általa-

ban a törvény nem tudása következtében maguknak igen nagy kárt okozhatnak, a kormánynak és a társadalomnak egyaránt kötelessége már most odahatni, hogy a munkások a törvényt megismerjék s így módjuk s alkalmuk legyen meggyőződést szerezni arról, hogy mindaz, amit a bűjtőgatók erről a törvényről velők rosszakarattal elhitetni akarnak, az igazságnak meg nem felelő hirtelenség.

Felhívom tehát a törvényhatóságot, hogy a törvényhatóság területén működő gazdasági körök, olvasó egyletek stb. támogatásának kikérése mellett s a gazdasági egylettel egyetértőleg a törvényről szóló népies nyomtatványok elterjesztése, népies felolvasások rendezése s általában minden alkalmas mód igénybevétele által gondoskodjék arról, hogy az 1898. évi II. t.-cz. a munkásokkal megismertessék, annak rendelkezései a munkásokkal híven megmagyaráztassanak s a munkás nép között e törvény felől netán elterjesztett hírek megczáfoltságának.

Ez a feladat a törvényhatósági és községi tisztviselők lankadatlan, fáradságot nem ismerő tevékenységét igényli, — de amidőn a feladat teljesítésére a törvényhatóságot felhívom, azon reménynek adok kifejezést, hogy a törvényhatósági és községi tisztviselők buzgalmit a feladat teljesítésének terhei csak növelni fogják s az elhivatottak nem fogják szem elől, téveszteni azt, hogy akkor, amikor a munkásokat kellően tájékoztatják és felvilágosítják, nem csak hivatalos állásukról folyó kötelességüket töltik be, hanem elismerésre méltó hazafias munkát is teljesítenek.

Kelt Budapest, 1898. évi febr. 5-án.
Darányi.

Természetes, hogy ezután a belügyminiszter sem maradt tétlen s ő is kibocsátott egy körrendeletet, mely következőleg hangzik:

Az országban mind veszélyesebb mértékben terjedő szocialista mozgalom figyelemmel kísérve, azt tapasztaltam, hogy a szocialista izgatók áthágva a törvényes korlátokat és felhasználva a köznép tudatlanságát, a köznépet mindenféle teljesíthetetlen ígéretekkel tévútra vezeték, benne a birtokos osztály elleni gyűlöletet felébreszték és táplálják, a hatóságok tekintélyét és a törvények iránti tiszteletet belőle kiirtják, sőt annak kebleből a hazaszeretetét is kitépik.

Ezen izgatások már is megtermették szomorú gyümölcsüket, a félrevezetett nép több több helyen a hatósági intézkedéseknek erőszakosan ellen állt, magánosokat s hatósági közegeket megtámadta, úgy hogy a közbéke a személy- és vagyonbiztonság több ízben csakis a fegyver használatával, egyesek élete árán volt fentartható s a lázadók közül többen már is börtönben bűnhődnek, míg a tulajdonképeni izgatók a törvény szigorát kikerülve, tovább folytatják akna munkájukat s az ország nagy részét folyton izgatottságban tartják, mi a közbékere s a személy- és vagyonbiztonságra súlyos veszélyt rejt magában.

Miután pedig az a körülmény, hogy ezen izgatók veszedelmes úzelmeket akként végzik, hogy a büntető igazságszolgáltatás megtorló kezei közül kisiklanok majdnem mindig sikerül, a helyzetet még veszedemesebbé teszi, ennél fogva ezzel szemben a rend és közbiztonság fenntartására hivatott közigazgatási, illetve rendőri hatóságokra még súlyosabban hárul az a feladat, hogy az ország belnyugalmit s törvényes rendjét fenyegető veszély elhárítására — a rendelkezésükre álló törvényes eszközök felhasználásával — mindent elkövetzenek s első sorban az izgatókat ezen veszélyes működésükben megakadályozzák.

Felhívom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy közegeit utasítsa, miszerint a szocialista izgatókat a legéberbb figyelemmel kísérjék, a helybeli illetőségüket folytonos felügyelet alatt tartásuk, az idegen illetőségűeket pedig hatóságuk területéről a fenálló szabályok értelmében haladéktalanul távolítsák el, sőt szükség esetén még tiltás is ki, — a tilalom daczára visszatérők ellen az 1879. XL. t. cz. 70. §-a

alapján járjanak el; — amennyiben pedig a hatóságuk területén lakó izgatóknak más hatóság területére való távozásáról értesülnek, erről az illető hatóságot megfelelő eljárás végett — esetleg táviratilag is tudósítsák. Részemről a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitányát utasítottam, hogy a szocialista agitátoroknak a fővárosból a vidékre szándékolta utazásairól, mihelyst értesülést szerez, az illető hatóságokat haladéktalanul értesítse.

Magától értetődik, hogy mindamaz esetekben, midőn a büntető törvényekbe ütköző bűncselekmény látszik fenforogni, az illető kir. bíróságnál vagy ügyészségnél a megtorlásra irányuló lépések azonnal megteendők.

Budapest, 1898. február 13-án.

Perczel.

Szocialista lázongások.

— Levél Szabolcsmegyéből. —

Kisvárdá, febr. 15.

A Papp községbeli szocialista-vezért, a ki felelő hó 13-án a kisvárdai főszolgabíró hivatalában megtámadta, Gonda Lajosnak hívják. Kihallgatása után Finkey vizsgáló bíró nyomban letartóztatta hatóság elleni erőszak miatt. Gonda a felett keseredett el, hogy a Papp községbe beszélt 40 gyalogkatonából 6 mint szocialista vezér 20 katonát kapott tartásra egymaga a másik 20 darab vitést pedig a másik szocialista vezér hazánál helyezték el.

Megyeri Géza nyiregyházi törvényszéki elnök ma személyesen beutazta a legveszedemesebb helyeket, hogy az igazságügyminiszternek a helyzetről jelentést tessen s főként hogy személyes megjelése által a hatóságokba önbizalmat, intézkedéseikbe összhangot teremtsen, Karászból Várdába, innen Mándokrá utazott.

A napokban Mándokra utaztában báró Feilitzsch főispán a vasúthoz kirendelt főszolgabíró szóbeli jelentésére azt felelte: »Maguk nagyon meg vannak ijedve, de a főszolgabíró hívására, hogy menjen ki véle Dóghébe és töltsön ott pár órát a szocialisták közt és győződjék meg személyesen a mozgalom természetéről — tagadólág válaszolt és elvasuttazott.

Nagy ijedelmet kellett a szocialisták közt a földmívelőnek azon hire, hogy a fentjárt szabolei küldöttség, — a mint Várkonyi írja — akasztófát kert a szocialisták ellen. Ezen remhir hatása alatt a falusi nép több éjszakán át be sem hunyta a szemét, egész éjjelen át izgatottan gyüleseztek, az aszszonyok sirtak és larmáztak és azok neveit átkozták, kiket Várkonyi a küldöttség tagjaként megnevezett.

Ezelőtt három nappal Dóghében, Papon, és Patrohan egy a központból leküldött szocialista ügyök éjjeli gyűléseket tartott és ott a népet kitartásra és türelemre buzdított. A hatóságok nem vették észre mert nem czilinderesen és fiakkereen, hanem pörge kalapban, gubában és parasztszekeren utazott át Kisvárdán. Bizony ha s kakastollas és állig fegyverzett csendőrség az illet meg nem látja és be sem jelentheti, így a szolgabíró talán máig se tudja.

Nepünk nemcsak a föld-ház és keresetadó magas volta miatt, hanem a megyei és községi pótdadók és köz költség nagysága miatt is elégedetlen. Patroha községének például 3800 forintra rug az évi köz költsége. Bezded, a község háza tulzott és erőszakolt kiépítése a község háza tulzott és erőszakolt kiépítése a legtöbb falu az éjeli örök bábák papok tanítók fizetési miatt lázonganak.

Kisvárdá 7—8000 főnyi lakosságának ninesen homokhordó helye ninesen legelője, az ki házat akar építeni, pénzért veszi a homokot, sőt a tapasztóföldet is, 8—10 frtért bérelhet — ha tud — legelőt.

Kisvárdán most már látszólagosan esend uralkodik. A felületes szemlélő nem is gyanúsítaná, hogy mi dul lelkükben azon esendes parasztnak, kik egész nap ott állanak a piac közepén s ott titkosan tárgálnak. Egyikök indítványozza, hogy jó volna a katonasá-

got éjjel megtámadni s ártalmatlanná tenni. Azonban ott természetesen nem fogadják el, feltűnő bűnüket.

Ez azonban jellemző az itteni hangulatra s a kik a nép között élnek, biztosra veszik a kitérést, mihegyt a katonák eltávoznak Sokat az a remény táplál, hogy a katonák mivel majdnem mind e környékbeli fiúk nem bántják őket.

Fényes Litzén a szocialisták az ottani előjárásnak fenyegető levelet irtak melyben tanácsolják, Hogy Hartmann Mór ottani lakost toloncolják ki a faluból különben keserves husvétja lesz az egész falunak.

Nyiregyházz febr. 17.

Megírtuk tegnap, hogy a nyiregyházi rendőrkapitány tegnapelőtt Királyteleken a szocialista kolompókat letartóztatta a mi miatt a szocialisták lázongva vonultak be Nyiregyházra, vezérek szabadon bocsátását követelve. Tegnap a polgármester kiment Királytelekre, hogy megnyugtassa és felvilágosítsa a népet. Az emberek folyton csak egyet beszéltek, hogy engedjék ki tarseikat, mert azok éppen olyan bűnösök, mint ők. A polgármester pedig a ki ilyen ígéretet nem tehetett nekik hazajött a városba.

A nép utána sietett. Sztarek főkapitány három biztossal es csendőrökkel elébe ment a királytelekieknek, hogy megakadályozza a népnek a városba való bejövését. A vámbház volt a találkozás színhelye. A főkapitán lebocsátotta a korlátot és a nép fele indult. Elmondta nekik, hogy hiába jönnek be, mert tarseik ügyében nem tehetnek semmit. Törvény van, melynek engedelmeskedni kell. Ha tehát szavaira nem térnek haza, akkor kénytelen lesz a csendőrök működését igénybe venni. A nép végre belátta, hogy hasztalan faradozásuk engedelmeskedtek és visszamentek családjaihoz.

Ma delután a csendőrségtől járór megy ki Királytelekre, hogy megakadályozza a lakosokat abban, ha esetleg újra beakarnának jönni négy tarseik kiszabadítására.

Egyes falvakban a nép izgatottsága csillapodni kezd.

Ajakról megbízható egyének hozzák a hírt Nyiregyházra, hogy a nép visszaesküdütt a szocializmusról, ami első sorban az ottani katolikus pap érdeme.

Anarson a szocialista egyesület feloszlott. A fölözslást maguk a tagok jelentették ki. A nyugalom itt is helyre állt.

TARKA ÉLET.

Dicsének.

Ezt a kurucz kebelt im,
Bűnbánóan verem:
Atyaskodó a kormány,
Nyíltan beismerem.

Vánkossa lany selyemből
Es ő nem alhatik,
Zúg aradó kiáltás
A büszke ablakig.

Az ablakon beharsog,
Megreszket a terem.
Hajh, fent viraszt a kormány
Kettentő éberem.

A választási „teszter”
Iszonyuan beteg:
Ehtifusz lisz as alma
Szeme előtt lebeg

„Kenyer!... a munka mit hoz,
Minden, minden haszon!
Herek zabáljanak csak
Kenyerhajt szárazon.”

Ilye-miket kiáltoz
A lázas tüzajak.
Aranyos palotákban
Merednek a hajak.

Aranyos palotákban
A sok miniszter ür

Agyának pelyvahalmán
Magot keresve túr.

Eszmét! amely segítsen
Az arva nyomorán.
Gátat! mely a folyamnak
Hatart kiszab korán.

„Kit választáskor ajkink,
Testvéreink mondtanak,
Az nem pusztulhat éhen!...“
Izzad homlok s a nyak.

De végre, heüréka!
Boris arc földéről:
Megtették a talizmant,
Kifőzték emberül!

Ételt a négyomorba
S nem holmi big folyót,
De adnak jó hatásos,
Kemény — ólom golyót!

Sebestyén diák.

A bölcselkedők.

A Varga utcának van egy igen érdekes lakója, ki sem adót nem fizet, sem biziklizni nem szokott, még is él boldogan.

Tegnap, mikor a hideg szél legjobban söpörte a sűrű lópelyheket, a varga utca nevetes lakója kidugta nem éppen fitos orrát, az ablakon... az az hogy bocsánat, nem egészen így áll a dolog. Hanem: a jeles lakó kitépett a nagy kapun és bámulva tekintett körül a hóviharos világban. Majd véghetetlen öröm szállotta meg. A minék azzal adott kifejezést, hogy meglepődötten dörzsölgette orrát a havas földhöz...

Eppen azon elmélkedett: nem tudna-e magasba szállni, mint hajdan az ő apja, midőn két udvarián suszter inas fűlsiketítő hangon rákiáltott:
— Kárrrrr!!

A varju erre olyan nagyot ugrott, mint a milyet talán sohasem életében és eltűnt a nagy kapu aljában. Mert hát varju ez a varga utca nemes lakó, ki sem adót nem fizet sem nem biziklizik, még is él boldogan, varju egy jól megtermett, jól ki hizott varju, melynek fekete háta széles mint a n e m s o v a n y mopszliké.

A suszter inasok leskelődni kezdtek az utcaajtón, hogy hatalmukba kerítsék a nemes lakót. De az ravaszul pislogott reájok az udvar közepéről, hol biztonságban volt a további üldözés előtt.

— Hallod-e Gyuri — szolt kis idő múlva az egyik inas gyerek — én már nem állom itt tovább.

— Nem?

— De nem ám, mert majd meg fagyom. Meg hiába váraozok csak nem jön az a csunya jóság. Pedig szeretnék a n y a k á t kitekerni.

— Hogy a pokolba beszélsz te Pista — kérdezte a szurtos inas csodálkozva.

— Hogy beszéltem? Hát urasan.

A varju mutha sájtette volna, hogy most nem figyelik, ovatosan néhány lépést tett előre. Ő tudniillik régi lakója varga-utcának s minden körülte történő dolgok iránt nagyon érdeklődik.

De különösen a Pista szeme érdekelte és vonzotta módfelett, mert olyan fényen csillogott, midőn pajtását megkérdezte, hogy holmi drága kőnek néz a nemes lakó.

— Azért kérdem, szolt Gyuri, mert három napja még becsületesen megértettelek, de most nem tudlak megérteni uras! beszéddel. De hát én nem is hiszem, hogy az urak így beszéljenek, mint te.

— Nem értesz te ehhez. Eppen ugy beszél, mint a mesterem, mert az sem érti. Csak mink értjük ketten Nyifrak urral, tudod az új segédünkkel. Attól tanultam én ezt az uras beszédet. Tudod az nagyon okos ember. Azt mondta, hogy a geografiában meg vagyion írva, hogy vannak ékes igék és éktelenek. Tudod a mikor jár az ember meg e zik, Ezek ékesek meg éktelenek. Na tudod oszt azt mondta Nyifrak ur a mi új segédünk, hogy

ezeket a jár meg eszik igéket tudni kell még különböztetni.

A varju még közelebb ment és izgatottan figyelt minden szóra. Nem tetszett neki a magyarázat, mert jobb lábával vakarni akarta a bal füle tövet, de sehogy sem sikerült neki.

— Hát tudod ez a megkülönböztetés meg a nem különböztetés a tudomány. Tudod?

— Nem tudom. Hogy tudnám. Hiszen majd meg bolondulok majd megveszek tőle a mit beszélsz?

— Ostoba vagy. Ne mondd azt hogy nem tudod. Azt mondd mindenre, hogy tudod, akkor okos ember vagy. Csak beszélj ez a fő. Mondjad, hogy mindent tudsz mint én.

— De hát Nyifrak honnnn olvassa ezeket.

— Nyifrak, — a mi új segédünk soha sem olvas, soha sem gondolkozik. Csak azt beszél a mit az uraktól hall. Nekem is azt mondta, csak beszéljek, de ne olvassak, hanem az ékes meg ékteleneket ne tévesszem el. Na tudod? De látom te még nem sokat tudsz. Mondd meg csak, mi jön ott abba a kocsiába befogva.

— Lú, — mondta Gyuri némi csodálkozással.

— No látod, hogy nem tudsz semmit. Az nem lú, mert így nem uras, hanem: láó.

A varju a kapu alatt nem győzte tovább türelemmel. Veszett haragra gyult a flu beszédén. Szárnyaival dühösen csapkodni kezdett, tollát felborzolta s gunyos hangot hallatott a kapu aljában.

— Kárr! Kárr!

A fattyuk csak most vették észre, hogy tulajdonképen miért fagyoskodnak a kapu előtt. Dühösen futottak a varju után, hogy elcsipjék, de az nagy ügyességgel az udvar közepére futott s gunyosan tekintgetett üldözőire. Különösen a Pista szempárján szeretett volna végezni egy kis operációt, mint a milyet ő a magyar nyelven Nyifrak tanácsára véghez vitt.

Kossuth Lajos szobra.

Debreczen, febr. 17.

1848-nak ötvenéves évfordulója közeledik. Minden nap, minden óra egy-egy történelmi pillanatra emlékeztet immár. Mához egy hétre a párisi forradalomnak, mához két hétre K o s s u t h Lajos nagy beszédének a jobbagság felszabadítása, az ősiség eltörlése és az Erdélyvel leendő unió ügyében követelnek be az ötvenedik évfordulója, aztán tovább, márczius 13, márczius 15, s legfőképpen márczius 20, Kossuth Lajos halálának napja tér vissza hozzánk... s Kossuth Lajosnak még nem áll a szobra, még a pályázat sincs kitűzve reá, — sem Budapesten, sem Debreczenben.

A budapesti szobor ügyében ma a következő sorokat vettük:

Kivonat Debreczen sz. kir. város tanácsának jegyzőkönyvéből.
99/1898. Budapest székes főváros tanácsának 55003/1897. VII. szám alatt kelt megkeresése a Kossuth Lajos emlékének megörökítésére szolgáló mausoleum és szobor létesítése czéljából az országos bizottság által kiadott gyűjtőívek s netalán begyűlt összegeknek a székes fővárosi központi pénztárhoz záros határidő alatti beküldése tárgyában.

V é g z é s.

Ezen megkeresés folytán felkéretnek a hogy a ./. alatt csatolt felhívást lapjaiknak hír rovataba, a közlemény közérdekű voltára tekintettel díjmentesen legalább egyszer közölni sziveskedjenek.

Miről a »Debreczeni Ellenőr«, »Debreczeni Hiriap«, »Debreczeni«, »Debreczeni Reggeli Ujság«, »Debreczeni Ujság« tekintetes szerkesztősege a felhívás kapcsán jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1898 február 10 tartott üléséből.

Kiadta:

S z a b ó Kálmán s. k. jegyző.

A végzésben említett felhívás a következő:

Felhívás.

Budapest székes főváros hazánk nagy fia Kossuth Lajos emlékének megörökítésére szolgáló mauzóleum és szobor létesítése céljából az eddig begyűlt és a jövőben begyűlendő pénzösszegeknek kezelését átvette az emlék létesítése iránt már tárgyalások is folytak.

Az atadó bizottság kijelentése szerint azonban még számos gyűjtő iv nem érkezett be. — Ennélfogva Budapest székes főváros tanácsának Debreczen sz. kir. város tanácsához 55008/1897. szám alatt kelt megkeresése folytán felhivatnak mindazok, kik a Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottságtól gyűjtő ivateket vettek át, hogy azokat, ha még be nem küldték, — a netalan begyűlt összegekkel együtt mielőbb, de mindenesetre legkésőbb 1898. márczius hó végéig Budapest székes főváros központi pénztárához beküldeni sziveskedjenek.

Debreczen, 1898 február 10.

A városi Tanács,

Ujdonságok.

* **A „Petőfi dalkör” Debreczenben,** február hó 18. napján, azaz penteken d. u. 6 órákor a körhelyiségében választmányi ülést tart.

* **Vándorló kis koporsó.** Steinfeld Mihály macsi nagy birtokos az ev. ref. vallásra történt áttérése után az elsőfoku egészségügyi hatóságtól engedélyt kért, hogy a zsidó temetőben fekvő kis fiacskájá hamvait a macsi birtokán épült új családi sírboltba vitethesse. Az izr. szent egyház rituális és dogmatikai szempontból megfeleltette a rendőrfőkapitány engedélyező végzését a közg. bizottsághoz s mikor is beleegyezett a hulla szállításába, — a belügyminiszterhez. Azóta meghalt az édes apa is, ki már az új sírboltban alussza hosszú alvát. A belügyminiszter most döntött, még pedig az I. és másodfoku egészségügyi hatóság határozatával egyezően és közoktatásügyi miniszter hozzájárulásával, megengedvén, hogy mely gyorsba borult édes anyja az új családi sírboltba az édesapja és kistestvér koporsója mellé vitethesse át a zsidótemetőből első született fiacskáját.

* **Ellesett beszélgetés.** Egyik fiatal kedélyű, de podagra lábú riporterünk, ki sokkal szívesebben tölti az időt élcelődéssel a Hungaria ablak asztalainál, mint hogy az egyik rendőrfőkapitányságtól a másikig vezető utcákon csapja szíjjel kalucsnijával a Balint napi havat: egyik ilyen útjában megállt pihenni egy ablak alatt a járóelőkben gyönyörködve — állítólag — tényleg pedig azt próbálgatva, hogy melyik laba volna az, melyikkel őszintebben sántíthat, mikor az ablakon keresztül beszédet hall . . . Figyelni kezd.

— Eljössz szombaton este?

— A függetlenségi bálba?

— Persze, hogy oda!

— Nem tudom, apuskám nagyon harag, szik a Debreczen-re, még talán a báljába sem ereszt el annak a pártnak, melynek a nevét ez a lap hordja a homlokán . . .

— Ugyan, ugyan ne beszélj már, hiszen tudhatod, hogy a függetlenségi és 48-as párt — mint egyik vezetője mondta kedves apámnak — elhatározta, hogy minden derek magyar embert meghív a báljába s nem nézi azt sem, pártjához tartozik-e vagy nem, miként mondhat tehát ilyet édes apád, ki oly törhetlen függetlenségi volt egész életében?

— Az igaz, de te nap óta haragszik a Debreczen-re nagyon, azt mondja,

megsértette a saját pártját . . . én nem tudom ugyan mit lehetett benne olyat, mert én is átolvastam s nem láttam benne egyebet minthogy Sebestyén diák igen hangosan beszélt ott a választási visszaélésekről a »Tarkalete-be. Igaz is, nem tudod, ki az a Sebestyén diák?

— Tudom biz' én; de hagyjuk most ezt! Hát így vagyunk? Ezért baragszik a te apád!? No azt ugyan rosszul teszi. Hát nem látta alatta a szerkesztői megjegyzést?

— Miféle megjegyzést?

— Azt, hogy ami abban a versben van, azzal nem ért egyet a szerkesztője a »Debreczen»-nek!

— Nem ért egyet!?

— Nem bizony! Hiszen azzal csakugyan nem is lehet egyetérteni ő neki, hiszen csak nem szidhatja össze önmagát! Ha egyetértene akkor csakugyan volna oka haragudni a apádnak, de így nincs!

— Jó, jó, ezt csak te mondd, de hát akkor minek adta ki az a szerkesztő, (síró hangon) most én ő miatta nem mehetek el a függetlenségi bálba.

— Ugyan, ugyan, ne sirj, te kis bohó, eredj inkább, aztán engeszteld meg a te haragos édes apádat! De hogyan is lehet ezért megharagudni!

— De hát minek adta ki?

— Minek?! Hát csak nem utasítja vissza egy olyan derek, szorgalmas és kedves munka társát mint Sebestyén diák, mikor az valamiről el akarja mondani a véleményét; még ha az a vélemény kissé túl is csap a hotáron.

— Kisse! . . . Csak azt hagyd el, látad volna csak, milyen mérges volt apuska, majd összetépte a lapot.

— No hát jó, legyen ebben neked igazad: nagyon is erős és igazságtalan volt De hát azért be kell fogni a száját, ha beszélni akar? Hol beszéljen, hová írjon, ha még a »Debreczen» sem engedi meg a szabad vélemény nyilvánítását? Hiszen a szerkesztő megmondta, hogy nem osztózik a véleményében! Hát csak eredj haza, engeszteld meg a te kedves apuskádat!

— Hát igazán úgy van?

— Ugy hát! Ha nem hiszed, irjál levelet a szerkesztőnek, aztán kérdezd meg tőle.

— Hát! Istennek! Csakhogy így van! Pá, csókollak, szaladok haza és ha apuska másképp nem hiszi el, még ma irok a szerkesztőségnek!

A mi riporterünk csak szédült, bámult, sohasem hitte volna, hogy meg ilyen hasznára is lehessen e podagraja. Egyszerre csak nyílik a kapu, kilép rajta egy könnyes szemű fiatal leány s örömtől sugárzó arccal szalad a csizmadiaszín felé, hogy azon keresztül átjusson a másik utcára . . . Nem ismerte, hanem azért egyenesen felbement a pihenést s jött be a szerkesztőségbe, elbeszélte azt, a mit hallott. — A szerkesztő megellete örömben s elrendelte hogy vessen papírra hevenyében a beszélgetést, maga pedig fogta a tollat s a következő v a l a s z t írta az ismeretlen kis lány megmirraltan levelére:

— Legyen nyugodt kedves nagysád, a barátnéjának igaza van a kedves papájának nincs o haragudni sem a Debreczen-szem a debreczeni függetlenségi párt-ra, legfeljebb Sebestyén diákra aki! azonban ezennel a Nagysád szives kegyeibe ajánlunk s kérjük, hogy megirandó levelében írja meg erre az üzenetünkre is a választ azaz megvolta-e a hatása! A megismerkedésig szombaton a függetlenségi bálban!

* **Halál a sineken.** Ily czimen lapunk tegnapi számában közöltük azt a hírt, hogy az olajütő közelében egy ismeretlen ember hullája feküdt vérbe fagyva. Az ügy már a kir. ügyészsegnél van. Harsányi vizsgálóbíró előtt dr. Isóó János tör. v. orvos fogja a boncolást megejteni. A hullát lefényképezte a rendőrég, személyazonosságát azonban még mindig homály fedi. Mint értesülünk, Kovács

János vágóhídi alkalmazott két napja nem volt hivatalában s meglehet, hogy ő a szerven csétlen hulla. Ezt a feltevést az a körülmény is megerősíti, hogy a halott zsebében a többek közt járat leveket is találtak. Az a hír is labra kelt, hogy nem vasuti elgázolásról hanem gyilkosságról lehet szó s a gyilkos csak azért vitte a vasuti sinekre, hogy a vizsgálatot más irányba terelje. Hogy mennyiben valószínű ez, a további vizsgálat fogja kideríteni.

* **Dajna Bandi az udvari bálon.** Nagy kitüntetés érte a debreczeni zeneszereket Magyar Testvérek bandájának kitűnő gondnokása, Dajna Balog Band. a szombati udvari bálon fogját szani a Berkes Béla zenekarával. Maga gr. Appony Lajos magyarországi udvarnagy adott kifejezést annak a kívánságának, hogy a mi hires kisbögösünk a király előtt szerepeljen. Dajna Bandi diszmagyarban fog megjelenni a bálon miot mindenki a következő meghívó utasítása szerint:

Meghívó

a szombaton, 1898. évi február hó 19-én este 8 órákor tartandó

Udvaribálra

részére.

A hölgyek kivágtat ruhában jellenek meg, ékszerrel. Az urak disz-egyenruhában vagy diszöltönyben.

A tiszt urak szolgálatai jelvény nélkül.

A nagy rendjelek szalagjai nem viselendők.

A kocsi a felső négyzetnél vonulnak fel.

Aki akadályozva lenne, sziveskedjék magát Ö Felsege főudvarmesterei hivatalánál (a kir. várban) mielőbb kimenteni.

* **A kereskedő ifjak mulatsága.** A kereskedő ifjak önképző egyesületének mulatság rendező bizottsága lapunk útján tudatni kívánja, hogy a márczius 2-án megtartandó zártkörű táncestélyre szóló meghívók közelebről szetküldetnek. A táncestély az Arany Bika disztermében tartatik meg. Páholy jegyek Szent Királyi Tivadar ur üzletében 3 forint-jával előjegyezhetők. az így begyűlt összeg a könyvtár gyarapítására fordittatik. A mulatság kiadásait az ifjuság fedezi, a meghívó belépti jegyül szolgál. A rendező bizottság több mint száz fiatal kereskedőből áll. lesz tehát tánczos bőven, de reméljük tánczosnők sem fognak hiányozni. A talp aló valót Racz Károly zenekara fogja szolgáltatni.

* **Gyilkosság H. Hadházon.** Gábor Gergely 21 éves hadházi paraszt fiut Hadházon vasárnap éjjel összeroncsolt koponyával halva találtak. Az esetről a következőket írja tudósítónk: Hadházon e hó 13-án éjjel az utcán agyonverve találtak Gábor Gergely 21 éves legényt. A csendőrségnek még a gyilkosság éjjelen sikerült kinyomozni a tetost, Pető Balint rovvott előéletű, foglalkozás nélküli suhancz személyében, a ki lopás és gyújtogatás miatt már három évig ült a börtönben. A csendőrségnek a legnagyobb hiedgyérellel mondta el a történeteket. — Elbeszélése szerint vasárnap délután együtt mulatozott Gábor Gergelyvel a mulatozás közben elhatároztak, hogy v a l a m i N a g y nevezetű legényt megvernek Este 9 óra felé el is mentek Nagyékhoz s benéztek az ablakon, de mivel a Nagy fiuk még nem voltak odahaza, visszatértek a koresmába. Utközben Gábor Gergely tréfából hátbaütötte Petőt, ki az ütést látszólag föl se vette. — Tíz óra körül ismét visszatértek Nagyékhoz, megnézni, hogy nem tértek-e még haza a fiuk s a mint Gábor Gergely az ablakon benézett, Pető egy ólmos furkossal előbb derékon vagta aztán még 2 ütést mérve az elesett Gábor fejére oit hagyta. A csendőrök Petőt az e folyaman letartóztattak. A vizsgálóbíró és dr. Isóó János tör. v. Szentpályi Béni orvosok Debreczenből a helyszínere mentek a vizsgálat megejése végett. A boncolást tegnap végezték, melyből megállapították, hogy Gábor Ger-

gely halálát az az iszonyú nagy ütés okozta, melyet Pető egy furkó-sal alázata fejére mért. A gyilkost megvasalva ma beszállították Debreczenbe a kir. ügyészség börtönébe.

* **Hölgyeknek** csinos és elegáns utcabáli és mennyasszonyi ruhákat, belépőket készített — jutányos áron — a legújabb divat szerint felelősség mellett *Kronovitz Matild* Budapestről Nagy-uj-utca 1770. szám, (Weinberger Lajos háza.) — Angol ruhákat különös figyelembe ajánl. —

* **A sámsoni szocziálisták gyűlése.** A sámsoni szocziálisták bejelentették a szolgabirosnál, hogy szerdán népgyűlést tartanak. A szolgabíró erre nem adta meg az engedélyt. Ma tizenkét csendőrt rendelték ki Sámsonba.

* **Düllöntak kisajátítása.** A debreczeni tanyakon eléggé ismeretes az a baj, hogy számtalan birtokos csak nagy kerülőutakkal képesek tanyájukra szekerekkel bejarni, mert az országutak a tanyáktól nagyon távol esnek. Most nagyon kedvező alkalom kínálkozik ennek a miserábilis állapotnak a megszüntetésére. A m. kir. földmivélségi miniszter ugyanis tapasztalva azt a körülményt, hogy a düllöntak területének megszerzési módjáról a törvény nem intézkedik, csupán azok létesítését mondja ki, — eziránt 61,463—WII/1. sz. a. kelt rendeletében a következőképp intézkedik: 1. Az 1894. évi XII. t.-cz. 36. és 39. §-aiban említett szükséges, mezői utak megszerzése egyezségi úton kísérendő meg. Az egyezségi eljárás a községi eljárás vagy annak kiküldötté által fogantatandó s erről jegyzőkönyv vezetendő fel. 2. Az ut létesítése s a terület megszerzése czéljából egyezség elfogadása vagy annak mellőzésével a szükséges terület kisajátítása iránt a betervezett jegyzőkönyv alapján a községi képviselőtestület határoz. A kisajátítás szükségét kimondó határozatban elrendelendő a kisajátítás iránt való felterjesztéshez szükséges intézkedések. A képviselőtestületnek ezen határozata a közigazgatási bizottsághoz, onnan pedig a földmivélségi miniszterhez felelőbe kerül. Az ut tehát nyitva áll a helyzet javítására csak meg kell tenni a lépéseket. S azok, akik szükségét érzik, kétségtelenül tesznek is valamit.

* **Figyelmeztetés** A f. évi ló és szekérösszeírás munkálatai f. hó 20-tól bezarólag márczius hó 7-ig folynak a katonaugyosztalynél. A bejelentések a jelzett határidőn belől „Hungária” palota I. emeletének 9. számú helyiségében (a lépcsőtől balra) eszközendők és pedig hétköznapokon reggel 8—12-ig, délután 3—6 óráig, vasárnapokon és ünnepnapokon reggel 9—12 óráig, a mit egy figyelmeztetéssel hozunk a közönség tudomására, hogy a bejelentés elmulasztása érzékeny bírságot von maga után.

Öngyilkos alispán.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 16.

A képviselőház mai ülése alatt az a hír terjedt el, hogy Kutka Kálmán Máramaros vármegye alispánja öngyilkosságot követett el. A belügyminiszter ugyanis táviratot kapott a Máramaroszigeten időző főispántól, a ki röviden tudatta a megdöbbentő eseményt. A máramarosi és beregi erszággyűlési képviselők közt érthető szenzációt és részvétet keltett az alispán szomorú vége.

A megyebeli képviselőkhöz három telegrám érkezett egymásután a Háza. — Az első ez:

Alispánunk ma öngyilkos lett.
A másik így szól:
Alispánunk a vízbe ölte magát. Vége.
A harmadik távirat szövege ez:
Alispánunk öngyilkos. Rettenetes állapotok. Jertek haza.

Egy negyedik, Uranyi Imréhez érkezett telegrám azt adja hírül, hogy Kutka alispán tegnap ölte magát az Iza folyóba s ma reggel találták meg a jég alatt.

Máramaroszigeti tudósítónk a következő táviratot küldi Kutka Kálmán öngyilkosságáról:

Máramarosziget, febr. 17.

Az idevaló Népbank fizetése képtelen lett. Ennek a magában véve is igen kellemetlen dolognak tragikus folytatása lett: Kutka Kálmán alispán elpusztította magát.

Öngyilkossága ugyanis összefügg a Népbank bukásával. A bank igazgatója, Hubert Rudolf sógora az alispánnak, ki ezért a vármegyei arvapénzek egy részét, körülbelül száz ezer forintot, a Népbankban helyezte el. A fizetése képtelen banknak felmondta ezt az összeget néhány nappal ezelőtt, de persze eredménytelenül. Erre aztán a vármegyei tiszti ügyész csődöt kért a Népbank ellen.

A százezer forint elvesztéséért a felelősség Kutkára hárul, a ki levonta ebből a legvégzetesebb konzekvenciát. Tegnap délután még hivatalában volt, mikor Roszner Ervin főispán maga elé cziáta s kemény hangon felelősségre vonta őt.

Kutka nagyon leverte hagyta el a főispán szobáját és még körülbelül egy félóraig időzött hivatalában. — Mielőtt eltavozott minden fiókot elzárt és a kulcsokat magával vitte.

Sokan látták, hogy a Malomkert felé siet a hgl eltűnt a már este hajló homályban. A mikor éjszakára sem tért vissza családjához, rosszat sejtettek. Hozzájártozói jelentést tettek az eltűnéséről a rendőrségnek, mely faktyavilág mellett egész éjszaka kereste az alispánt. Azonban hiába.

Tegnap reggel kilenc órakor végre ráakadtak az Iza folyó sekély vizében. Kutka holtan feküdt az alig kétárasos mélyszög vizben. Valószínűnek tartják, hogy előbb megmérgezte magát, s csak azért feküdt a folyóba, hogy biztosabban utolérje a halál. Különben a halál oka majd kideríti a boncolás.

Roszner Ervin báró még kedden keső este átvizsgálta az alispán iródatját. A lezart fiókokat lakatessal nyitatta ki. Annnyit megálapított a főispán, hogy nagyon sok akta hiányzik, a mit Kutka valószínűleg elégetett, mert a kályhában egész halom korommal égett papiros volt.

Kutka alispán öngyilkosságát nemcsak a Népbank bukásával hozzák kapcsolatba, hanem a majdankai erdőgyűgyel is, amely annak idején több fegyelmi ügyet is vont maga után.

Máramaroszigeten nagy részvétet keltett Kutka alispán öngyilkossága, mert a régi megyei tisztviselőt becsületes embernek ismerték s a kit csak a sógora iránt való jóindulat sodort a kétségbeesett lépésre.

Színház.

Coullisset úr.

— Vigjáték 3 felvonásban. Írták Blum és Toché. —

— A debreczeni színházban először került színre f. hó 16-án, —

A raffinált francia szellemnek ismét egy új terméke tartotta nagy sikert bevonulóját a debreczeni Muzsa-csarnokba. „Coullisset úrban” a társszerzők ismert receptek szerint, de nagyon ügyesen dolgoztak. A darab fő alakja a kotnyeles P r y Páblól, az eszemizom F a l s t a f f b ó l v a n összegyurva, erősen emlékeztet C s i k y „Jó Fülöpjére” is, pikantériája pedig az újabb francia darabokkal, mint a „Csak parosan”, „Az alamtitkár úr”, „Mi történt az éjjel” s hasonlókkal áll édes atyafiságban.

De hát a d e c a d a n e e századában a „pikáns” az érzéki ingerlő ugylatszík, teljes polgári jogot nyert a színpadon s ha sokat predikálnak ellene, csak még többben nézik meg a darabot, különösen a 18—20 éven alóli nagyreményű ifjúság köréből. Az irodalmi „kisajátítást” is szívesen megbocsátja a nagy közönség, ha mulatságos, ötletes dolgokat kap érte cserébe. Már pedig „Coullisset úrban” különösen a második felvonása a helyzet komikumnak ne továbbja s annyira

mulattató, hogy meg az előadók egyrésze sem tudta magát nyílt jelenetekben a nevetéstől visszatartani.

A darab meseje a következő: De Brionne gróf (T a n a y) beleszeret de Veulettené (V i d o r) feleségébe (C s e r é n y i Adél), ki viszonzozza érzelmét; de Veulettené pedig de Brionne feleségébe (F á y F l ó r a) szerelmes s hasonlóan viszonzásra talál. A darab D'Esparville né (K o v á c s F á n i) estélyén kezdődik. Itt ismerkedünk meg a darab fő alakjával, Coullisset-tel (S z a t h m á r y Árpád), ki 8000 frank jövedelméből elegeit a soufflet-utczában 24 sz. alatt, az ötödik emeleten lakik s csekély jövedelmét azzal pótolja, hogy mindenáron ismeretségeket keres, ismerőseivel aztán meghivatja magát ebédre, amért apró szolgálatokat teljesít. Egy uttal, hogy sehol kellemetlenséget ne okozzon, betűrendi jegyzőkönyvet vezet összes ismerőseiről, melyben a rólok hallott pletykákat bejegyezi, hogy ezekről az érdekeltek előtt — ne beszéljen.

S a i n t-C a s s e l tábornok (Bartha) nagybátyja de Brionne-nak, vele egy házban lakik s arról nevezetes, hogy kalapját két év óta minden mulatságban rendelkezik, hogy rendkívül szeret kártyázni s elcsúszni ingerlékeny.

D'Esparville né estélyén is erőlteti a kártyázást, veszt is bőven, megkísérik szerencsét Coullisset is, ki 10—15 frankot rendszeren össze smokolt bozni kártyán, de most elhagyja a szerencse. elveszt minden pénzét, sőt tárczáját is felteszti 50 frankban, melyben pedig az apróbb és nagyobb titkokat tartalmazó jegyzőkönyve van. Játék közben d'Esparville né magával viszi, hogy apróbb szivességeket tegyen. Eközben de Brionne, ki folyton nyert, távozik s magával viszi Coullisset tárczáját és jegyzőkönyvét is. Coullisset visszajövet kétségbeesik, mert Brionne és de Veulettené viszonyát is bejegyezte jegyzőkönyvébe. Ezt meg is valja de Veulettené s most megindul a hajszja a jegyzőkönyv után.

De Veulettené kényszeríti Coullisset-t, hogy azonnal üljön vele kocsiába, menjen éjfel utáni 2 órakor de Brionne lakására s szerezzze meg a jegyzőkönyvet, melyet a gróf az estélyről távozásra alkalmával frakkja zsebébe tett. A 2. felvonás, a jegyzőkönyv utáni hajszát foglalja magában olyan helyzetkomikummal, melyet végignézni, hatalmasan megnevethetni igen, de leírni nem lehet, s a minő csak francia agyban születhetik.

A gróf hazajön a mulatságból szeszélyes nevével, éhesek, mert vacsora elől jöttek el, bekülni akar feleségével, meghivatja magát vacsorára s másnap Nizzába akarnak indulni. Megjön a tábornok is, teát rendel magának az inas által, dühösködik, hogy a két év óta működő zámber ismét kicserélte a kalapját. (Véletlenül Coullisset hozta el az övét.) A tábornok a czimtárból akarja kikeresni, ki az a J. C. (Jules Coullisset) aki szerinte rendszeresen ellopodsa holmijait.

Közben megérkezik Coullisset, hogy a jegyzőkönyvet megszerezze. A gróf elbámul, Coullisset azzal igazolja magát, hogy a gróf meghívását jön megköszönni, (mert a gróf Coullisset ur egyik ebédétől szabadnapjára kénytelen volt őt meghívni.) Végre elúszkolja de Brionne az alkalmatlan vendéget s rohan feleségéhez. A tábornok pedig teázáshoz lát, — keves ezukorral, mert utálja a „szirupot.”

Mikor mindkettő távozik, Coullisset visszalopódzik s felmegy az emeletre, keresni a végzetes frakkot. Nem találja. Lejötté összetalálkozik A n e t t e szobaleánnyal (Szabó Irma) ki régi ösmerőse s azt 150 frankkal megvesztegeti (amit de Veulettenéől kaptott, hogy a frakkot kerítse elő) De közben kijön a gróf s Coullisset-t ott találva meglehetősen élesen kitessékeli. Coullisset, csakhamar visszajő találkozik a grófnéval, kinek mindent elmond, s kit halálra ijeszt, a szobaleány lehozza a frakkot, Coullisset-t a liftre helyezi, már rendben volna min-

den, mikor Couliisset megnyomja véletlenül a lift villanygépének a gombját s az a frakkot és jegyzőkönyvet felviszi a gróf szobájába. A gróf a zajra kijön, a két nő Couliisset hirtelen az Anette szobájába rejti, Couliisset ott a sötétben egy szekrényt borít fel, a gróf e zajra berohan, kihozza Couliisset, a titkokba beavatott szobalány és Couliisset aztan önmagukat hagyják gyanúsítani. E temérdek bonyodalom közben Couliisset, ki farkas-éhes, megeszi a tábornok vajas kenyerét, elcukrozza — mert ő így szereti — megissza teáját. Végül is a grófnő szerzi meg a frakkot és a jegyzőkönyvet s hogy ezt tehesse — felesége lett férjének.

A harmadik felvonás Couliisset lakásán játszák. Oda jönnek az összes szereplők, egymásról semmit sem tudva és Couliisset által erejtve. Ott van a gróf, a grófné, de Veulettené, megérkezik de Veulettené is, kezébe kapja a jegyzőkönyvet s felolvassa belőle a veszedelmes helyet. Erre az érdekeltek mind elő ugrálnak. Párba és válas fenyeget. De Couliisset tette félalja magát. Azt mondja, hogy jegyzetéből egy szó sem igaz. De s parvilléné felkérte, hogy írjon egyik esztélyére szindarabot; ő egy házasságtörési vigjátékot eszelt ki, hol két jó barát és feleségeik kölcsönösen megcsalják egymást. E darab szereplőül a de Brienne és de Veulettené párt akarta főkélni, ezért szerepelnek neveik jegyzőkönyvben. Az érdekeltek sietnek elhinni ezt az aláírt mesét. A darab általános kitékülettel végződik, a tábornok is megtalálja kalapját.

A közönség kitűnően mulatott, noha az előadás nem volt egészen kifogástalan, mert jelentős szerepek másodrangú tagok kezébe kerültek. A diszlevezés fenyves, a rendezés kitűnő volt, eltekintve a botránnyos hosszú felvonásoktól, melyek miatt különben a nem túlságosan hosszú darab 11 óra tájban ért véget.

Szathmáry mesterségesen játszott, bámulatos tehetsége egyszerű, természetes s éppen azért remek alakítása az egész közönséget elragadta. — Jól játszottak: Tanay, Vidor és Szabó Irma a konfidens és mégis diskrét modern szobalány szerepében; Bartha azért érdemel dicéretet, hogy Fenyéri szerepébe beugrott, helyét jól megálta. Fáy Flóra szép volt, de az egyéniségéhez nem illő szerepbe nem tudta magát beletalálni, úgy játszott mint valami nagy stíli szerepben, azt hiszem ez volt az idén leggyengébb estéje.

Cserényi, Kovács Fáni szintelenek voltak, Baptiste és Fánis személyesítője (Makrai) jól megfelelt.

Figyelmeztetjük színészeinket egyes apróságokra. Szerepeikben csikorgó telről beszélnek s az egyik tavaszi felütőben, másik havelokban, a harmadik téli kabátban, negyedik nyári, világos kalapban, legyezővel jelenik meg.

Ugy látszik, hogy Couliisset ur meg fog néhány telt házat összehozni, ha a felvonásokot rendezesekre rövidítik.

—a.—a.

KÖZGAZDASÁG

DEBRECZENI PIACZI ÁRAK.

Február 15—16. hetivásár.

Gabonaneműk: Buza 12.00—11.80 frt. ketsze. es 11.50—10.70 frt, árpa 5.60—5.40 frt, zab 6.40—6.20 frt, tengeri 5.90—4.70 frt, köles — frt, köleskása — frt.

Élelmiszerek és házcikkek: Szaz kilonként: Bab 8—12, burgonya 1.80 frt, borsó 18—28 frt, lencse 20—32 frt, liszt (láng) 19.40 17.80 frt. (zsemlye) 19.20—19 frt. (fehér) 18.60 — frt, (közep) — frt. (rozs) 11.60 kr. (barna) 15 kr, lencse 22—36 kr, liszt (legfinomabb) 20 kr. (buza finom) 19 1/2 kr (buza durva) — kr, (rozs) 18 kr, (zsemlye) — kr, (fehér közep) — kr, (barna közep) — kr, szappan 20—24 kr, zsir (disznó) — kr, (iba)

— kr, szalonna ó — kr, szalonna új 68 kr, sóltan 60 kr. Literenként: Borsó 14—16 kr, bor (ó hegyi) 40—60 kr, (ó kerti) 40—60 kr, (új kerti) 30—36 kr. eczet — kr, lencse 14—16 kr, petroleum 16—24 pábnka (közönséges) 32 kr. — frt, rizskása 14—34 frt, szén (putnoki), 1.00 frt, (salgótarjáni) 1.50 frt, (szalon) 1.80 frt, pirszen 2.00 frt, szalonna ó 65. — frt, szalonna új 52—53 frt, szalonna sóltan — frt, háj új — frt, háj ó 56—60 frt, zsir — frt. — Kilonként: Bab 8—12 kr, borsó 18—24 kr, burgonya 3 kr, kenyér (fehér) 18. tej 10 kr, tejfel 40 kr.

Sertés vásár.

febr. 16.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz páronként 320 kilogrammon feletti sulyban 26—55 krajczárig, közep (páronként 250—60 kilogramm sulyban) 53—54 krajczár Kőnyü (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) 52—53 krajczár.

Sertéslétszám: 1898. évi febr. 14-ik napján volt készlet 16 979 darab, 1897 febr. hónap 15-ik felhajtattott 316 drb, 1897 febr. hónap 15-ik napján elszállított 320 darab 1897 febr. hó 16-ik napjára maradt készletben. 19 091 darab. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti gabonátözsde

febr. 16.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	—00—00	80	00.00—00.00
"	77	—00—00	81	00.00—00.00
"	78	—00—00	82	— — — —
Tiszavidéki ó	79	—00—00	—	13.40—13.45
"	76	12.85—12.90	80	— — — —
"	77	12.30—13.10	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	13.15—13.25	82	00.00—00.00
"	79	13.30—13.35	—	13.35—13.40
"	79	12.80—12.85	80	— — — —
Fehérmegyei ó	76	12.95—12.95	81	— — — —
"	78	13.20—13.20	82	00.00—00.00
"	79	13.35—13.30	—	— — — —
Bácskai ó	76	13.00—12.95	80	13.40—13.45
"	77	12.05—13.15	81	00.00—00.00
"	78	13.00—13.30	82	00.00—00.00
Észak magy	79	— — — —	—	— — — —
"	78	— — — —	80	— — — —
"	79	— — — —	81	— — — —

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram
Rozs elsőrendű új	70—72	8.80 8.85
" másodrendű új	— — — —	8.70 8.70
" másodrendű	60—62	6.50 6.80
Árpa takarmánynak	62—64	7.00 7.50
" ételni való	— — — —	8. — 9.50
" serfőzdei	64—66	— — — —
Zab — — — — új	39—41	6.45 6.80
Tengeri bánsági — új	— — — —	5.20 5.25
" más nemű — új	— — — —	5.15 5.20
Repeze bánsági	— — — —	12.50 13.25

CSARNOK.

A Hippolyte fékezője.

Irta: Brieux, (Folytatás.)

Édes egyetlenem.

Az erőösszegyűjtő föl van találva. X. ur, az ismert tekintélyes vállalkozó, három ezer frankot bocsát rendelkezésemre, a még szükséges csekélyebb tanulmányokra. Ma este hozzank jön ebédre. Az ételleket megrendeltem a Neuilly avenue, a pastétom sütnél. Ne aggodj semmiért sem, csak igyekezz szép lenni és szedd elő az ezüstöt.

Íde zárok szaz frankot, hogy kifizethesd a pastétomsütőt.

Férjed

Marchand Hippolyte.

A jó asszony azt hitte, a férje megboldult. De hol vette a szaz frankos bankjegyet, melyet a leveleiben küldött?

Az igazság az volt, hogy Hippolyte csakugyan tett egy hasznos és nagyon jövedelmezővé válható fölfedezést. Véletlenül olyan vállalkozóra akadt, a ki ezt megértette, és a ki egy-két helyes megjegyzés után, előleget

adott a szabadalomra, melynek hasznain osztolni fognak.

Marchandnak meg kellett adni magát a mikor este egy uri fogatban látta megérkezni férjét, a Lecsületrenddel díszített vállalkozó társaságban, a ki az előszobába levetette drága prémes kabátját és a ki szertartásosan üdvözölte őt. kijelentvén, hogy rendkívül örvend a szerencsének, mely alkalmat nyujt neki megismerkedni, a nagy föltaláló nevével, akit nemsokára barátjának remél nevezhetni.

A jó lélek azt kérdezte magában, hogy almodik-e. Látta a férjét beszélgetni; járnival, olyau fesztelenséggel, a melyre soha sem hitte volna képesnek. Hippolyteot egy esőppet sem látszott zavarni a nagy figyelem és tisztelet, melyet a vállalkozó tanusított iranta, és voltak perczek, a mikor a szegény asszony a föltölt töprenkedik, hogy valóban az ő ura áll itt előtte. Kíváncsian nézegette, mintha most látná először. A szája szélén megpillantott egy kis ránczot, melyet még eddig sohasem vett észre.

Meglepetése olyan nagy volt, ez a váratlan esemény annyira megzavarta életének rendes folyását, meg-zokot vélekedéseit, annyira és oly tökéletesen módosította a férjéről eddig alkotott nézeteit, hogy legkevésbé sem örült az alom megvalósulásának, a bizonyos sikernek.

Az asztalnál, a vállalkozó célzást tett a becsület rendre, melyet Marchand Hippolytenak rövid idő alatt meg kell kapnia. Hippolyte rendjellel! Hat nem teljes fölfordulás ez?

Keveset beszélt, gondolatai tömkelegébe merült el. Este, miután a vállalkozó eltávozott Hippolyte fölment a műhelyébe, a hol most nagy asztalokon voltak szétterítve a vázlatok a tervrajzok, széles táblakra voltak fölragasztva a vastag rajzpapírosok, melyeken a körök, a pontozott és a csigavonalak titokzatosan kavarohtak össze a vörös és kék színű vonalakkal.

— Ideje lefeküdnünk, — mondá Marchandné, mikor látta, hogy a férje föl akar menni.

Nem. Még dolgoznom kell. —

És a nagy lampával kezében, az öreg ur fölfelé haladt a lepcsőn.

A derék asszony azon a ponton volt, hogy mint ezelőtt, akaratát érvényesíti és azt mondja: »Elég volt mára, edes nagy kicsikém, de érezte, hogy a férfi a ki most volt előtte, a ki rendjelet fog kapni már nem az a ember, a ki oly sokáig kormányozott gondozott és kényeztetett.

Hippolyte megállott:

— Majd leszesz szives és bezol föl egz kis feketekávé, de nagyon erőset.

— Kávé... este... Még megbe-

tegszel!

— Oh nem! mitől se tartis. Kérek. Ugy-e bár fölhozod?

És folytatja utját fölfelé, mialatt ősz szakállát erősen megvilágította a lampa ellenzője alól elősugárzó fényes világosság.

Marchandné pár perczig helyben marad, azután engedelmesskedett, fölvitte a kávé és ment lefeküdni egyedül. Most először majdnem 40 esztendő óta

Másnap a férje azt kívánta, hogy két darab czukrot tegyen a tejeskájába. Megkísérelte ellenkezni; ő kényszerítette. Hat nem oltak gazdagok most már?

Az öreg asszony a második darab czukrot pár másodperczig a párolgó eszébe fölött tartotta és a mikor beleejtette, nyilatást érezett s szívében. Hippolyte hozott neki egy ezüst tubákos szelenczét, tele jó fris tubakkal. Nem akart hozza nyu'ni.

A föltaláló sokkal inkább el volt merülve tervezgetéseibe, semhogy észrevette volna ezt a szomorúságot, mely pedig inkább növekedett, a miko valamely jelentéktelen tény azt látszott bizonyítani a hűséges hitve előtt hogy az esküdt ura elmenekszik a befolyása alól. Hiszen már egy öltözet ruhát is rendelt a nélkül, hogy tanácsát kérte volna.

Vége köv.

Birtok eladás.

750 hold szántó föld egy tagban, 60 kat. hold dohánytermeléssel, gazdasági épületekkel kellek ellátva, Nyiregyháza város határában eladó. Ügynök kizárva. Leveleket »Birtok 750« jelige alatt a Goldberger A. V. hirdetői iroda, Budapest, IV. Váci-utca 9. továbbít.

ad: 1435
1898.

Hirdetmény.

A Nagy-Mester-utcai város részen óvoda céljaira a városnak egy 3—400 □ öl területű telekre lévén szüksége: felhívják a nagy-mester-utca valamint a közeli mellék utcák mindazon ház tulajdonosa, kinek fenti nagyságu telke lenne eladó, hogy idevonatkozó 50 kros bélyegű a pontos és félremagyarázhatlan feltételeket magában foglaló zárt ajánlatát folyó évi márczius hó 15-ig a városi tanácshoz adja be, fentartván magának a városi tanács azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül szabadon választhasson.

Debreczen, 1898. február 14.

A városi tanács.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 ív Árverési jegyzőkönyv	70 kr
100 „ 200 pld Árverési hirdetmény	70 „
100 „ 200 „ Rendelvény	70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ Kiegészítési végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	70 „
100 „ 400 „ Kézbetétési ív	70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás	70 „
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Értéstitvány haszonbérletről	70 „
100 „ 200 „ Értéstitvány	70 „

KRIEGNER-féle

Akácia arcz-crème 1 frtért, szappan 50 kr.

TOKAJI CHINA-VASBOR vészegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására s gyenge gyermekek erősítésére kiválóan hatásos készítmény.

Kitűnő sajátosságáért belügyminiszteri engedéllyel látott el. — Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

REPARATOR Csuz és kőszvény ellen meglepően ható külszer, mellyel a Székely-Rökus-kórházban 136 esetben tétetvén kísérlet, ezek közül 124 esetben teljes gyógyulás, 7 esetben javulás érelett el.

Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr. — Ezen készítmények kaphatók országoszerre a gyógyszerárakban.

Főraktó e Budapeston:

Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához”
BUDAPEST, Calvintér.

SZIVATTYÚKAT | **TÜZFECSKENDŐKET**

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános oszlokokra kéz-, járgány és erőhajtásra. városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bizmentesen működő pözegezőr tisztító készülékeket, utcai öntöző kocsikat, sárkaparókat készit és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)
BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIUT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett **medve-védjeggyel** valamennyi nagyobb fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten, Andrási-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelelve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés mélysége: 15—20 cm.

Talaj minősége: trágyázott.

Mauthner-féle Magvak.

Aussetzt: und Sep-tember.

Pflanzenweite: 15—20 Cm.

Bedenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

Az általam legondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÖSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertár DEBRECZENBEN, (Tisza palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.